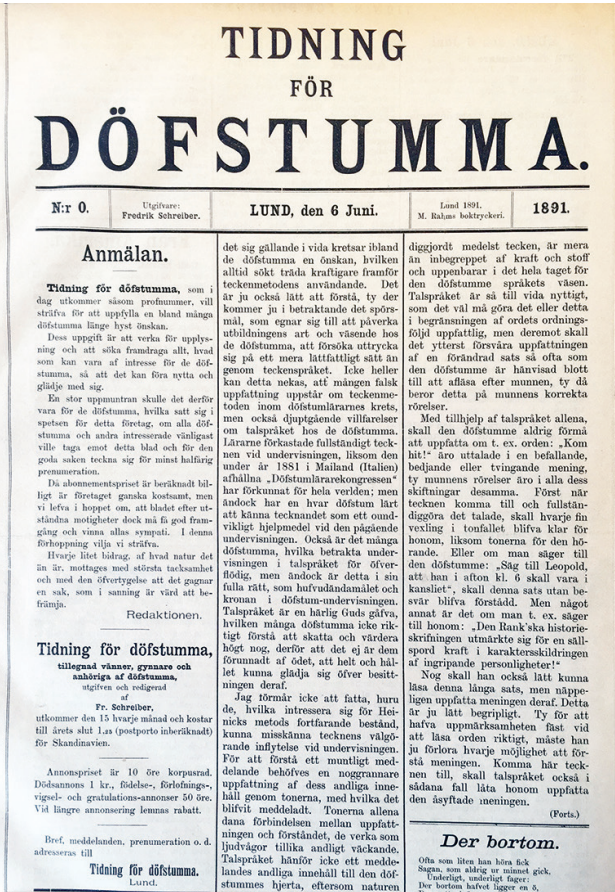

SDR når fler genom media

Under förbundets hundraåriga historia har informationen till döva genomgått stora förändringar. Det har skett genom bland annat tidning, TV och olika digitala nätverk.

Dövas Tidning utgavs för allra första gången den 6 juni 1891 under namnet Tidning för Döfstumma. Redaktör var typografen Fredrik Schreiber och förläggare var skraddaren Ola Zommarin, båda döva och bosatta i Lund.

Detta med att grunda en tidning för döva i Sverige hade varit på gång ett tag. Dövläraren Gerhard Titze brukade visa det senaste i litteraturväg från utlandet när Schreiber var på besök hos honom. Bland dem fanns ett antal dövtidningar. I början lade han ingen större vikt vid dem. Men kring årsskiftet 1890-1891 kom en dansk och senare en norsk dövtidning. Schreiber blev nyfiken. Han undrade om inte vi skulle kunna ha en sådan här i Sverige också och så blev det.

Första numret trycktes i Lund om 1000 ex. Tidpunkten av utgivningen var ingen slump: veckan därpå (12-14 juni) var det möte och allmän nattvardsgång i Stockholm. 400 döva från hela landet kom. Schreiber delade ut tidningen och lät dem meddela vidare att möjlighet att fortsatt prenumerera på tidningen fanns – till ett pris på 1,25 kr året ut. Ett smart PR-trick som gjorde att tidningen snabbt blev känd i hela Sverige.

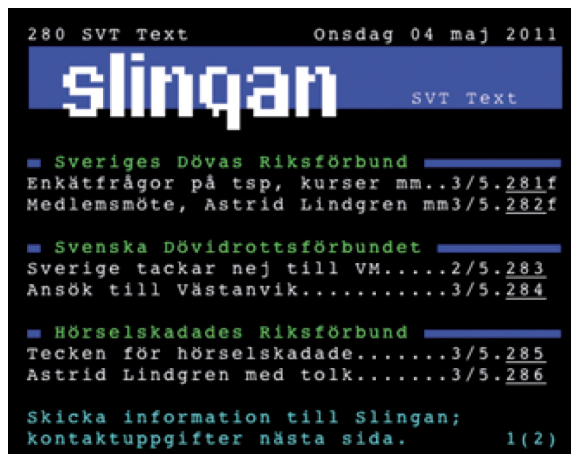
1939 tog Svenska Dövstumsförbundet (idag SDR) tog över Tidning för Döfstumma. Dövas Tidning har sedan dess haft ett flertal namnbyten under åren, men sedan 2003 det nuvarande namnet Dövas Tidning.

Dövas Tidnings namnbyten genom åren:

- 1891** Tidning för Döfstumma
- 1944** De Döfstummas Tidskrift
- 1950** Dövas Tidskrift
- 1958** SDR Kontakt
- 1995** Döv-Tidningen
- 2003** Dövas Tidning

Dövas Tidning lanserade sin webbplats 2011 i samband med tidningens 120-årsjubileum. Nu kunde läsarna äntligen ta del av snabba nyheter och se webb-tv på teckenspråk.

SDR kämpade länge under 1970-talet för att fler tv-program skulle göras tillgängliga för döva. Första steget blev textade tv-program då en försöksgrupp med döva och hörselskadade var först i landet med att prova text-tv 1979. SDR fick senare genom samarbete med text-tv eget nyhetsmagasin, Slingan, på sida 280 under åren 1984 till 2014 som delades med Svenska Döv- idrottsförbundet, SDI, och Hörselskadades Riks- förbund, HRF.

Under 1990-talet ökade användningen av datorer markant och SDR startade 1996 databasen FirstClass som även var en kombinerad informationskanal och intranät. "Nu kopplar vi upp oss!" var rubriken i en artikel om detta i Döv- tidningen nr 10 år 1996. Den användes utöver SDR också av bland annat SDR:s föreningar, Sveriges Dövas Ungdomsförbund med ungdoms- klubbar, Sveriges Dövas Pensionärsförbund med pensionärsföreningar, Svenska Döv idrotts- förbundet och Västanviks folkhögskola. Idag har organisationerna inklusive SDR och verksamheterna sina egna respektive informationskanaler, såsom webbplatser och Face- book sidor. Dessa kanaler möjliggör spridning av videomaterial och därmed även information på svenskt teckenspråk och på dövas villkor.

På 1970-talet beslutade SDR att inrätta en video- avdelning för att tillgodose medlemmarnas behov av information och litteratur på teckenspråk. Då fick dövföreningarna videoprogram på teckenspråk som t.ex. Videojournalen och Teckenpuls. Arbetet var om- fattande eftersom alla videoband kopierades manuellt och skickades ut i landet genom vanlig post. 1994 bytte verksamheten namn till SDR Media och två år senare till Dövas TV. Barnprogrammen fick särskilt stort beröm, bland annat Emma och Bobo som sändes på tv och fick även internationellt pris. Sedan kom tv-program som Teckenlådan, Bubbel, Bra att veta och Dövvärlden. SVT tog över Dövas TV vid millennieskiftet, som idag är SVT Teckenspråk.

Nyhetsstecken bildades 1987 med sändning en gång i veckan och sedan 1993 sänds nyhetsprogrammet på teckenspråk varje vardag i SVT. Idag producerar SVT Teckenspråk program på teckenspråk medan SVT Språk och tillgänglighet teckenspråkstolkar en del av svenska program. Teckenspråkstolkning sker även på TV4, sedan 2011.

Det här materialet är framtaget inför Sveriges Dövas Riksförbunds, SDR:s, 100-årsjubileum och ingår i en serie av historiska händelser och milstolpar som haft en stor betydelse för SDR och dövrörelsen. Bildkällor: SDR, Sveriges Dövas Ungdomsförbund och Västanviks folkhögskola. Mer information: www.sdr.org